

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2MCdo/27/2012
Identifikačné číslo spisu:	5409200706
Dátum vydania rozhodnutia:	18.12.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:5409200706.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu J. N., bývajúceho vo E., t.č. v P., proti žalovanej X. N., rod. Y., bývajúcej vo E., zastúpenej JUDr. Pavlom Novotným, advokátom v Dolnom Kubíne, Radlinského č. 47, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 4 C 25/2009, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 7. júna 2012 sp. zn. 9 Co 385/2011, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Žiline zo 7. júna 2012 sp. zn. 9 Co 385/2011 a uznesenie Krajského súdu v Žiline z 31. januára 2013 sp. zn. 5 Co 5/2013 vo výrokoch, ktorými potvrdil uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín z 31. októbra 2012 č.k. 4 C 25/2009-360 o povinnosti žalobcu nahradiť trovy konania žalovanej a o trovách odvolacieho konania a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom z 12. júla 2011 č.k. 4 C 25/2009-262 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že je spoluvlastníkom v jednej polovici pozemkov - parcela č. 734/11 vo výmere 951 m², parcela č. 734/12 vo výmere 93 m² a parcela č. 734/34 vo výmere 117 m², nachádzajúcich sa v katastrálnom území E.. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že v čase trvania manželstva účastníkov konania žalovaná X. N. nadobudla do svojho výlučného vlastníctva nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania. Rodičia žalovanej jej darovali na kúpu predmetných pozemkov sumu 232 000 Sk a samotný žalobca v bode č. VI. kúpnej zmluvy prehlásil, že „manželka kupuje nehnuteľnosti, ktorých prevod s a touto zmluvou uskutočňuje z vlastných finančných prostriedkov, ktoré získala za týmto účelom od svojich rodičov I. Y. a X., rod. J. a preto súhlasím s tým, aby tieto nehnuteľnosti neboli predmetom nášho BSM“. Žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom tvrdenia, že predmetné pozemky zakúpil spolu so žalovanou zo spoločných finančných prostriedkov.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Žiline rozsudkom zo 7. júna 2012 sp. zn. 9 Co 385/2011 napadnutý rozsudok potvrdil. Dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil z nich správny právny záver, svoje rozhodnutie náležitým a vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s

odôvodnením napadnutého rozsudku. Poukázal na to, že súd prvého stupňa správne podotkol, že nebolo možné určiť nielen podielové spoluvlastníctvo žalobcu k predmetným nehnuteľnostiam, ale ani iné vlastníctvo, pretože, ako to vyplynulo z výsledkov vykonaného dokazovania, žalobca tým, že nepodpísal doručku o prevzatí rozsudku vo veci zrušenia bezpodielového spoluvlastníctva manželov - účastníkov konania (vo veci vedenej na Okresnom súde Dolný Kubín, sp. zn. 9 C 449/95) spôsobil, že v čase uzavretia kúpnej zmluvy bezpodielové spoluvlastníctvo manželov - účastníkov konania - trvalo.

Okresný súd Dolný Kubín uznesením z 31. októbra 2012 sp. zn. 4 C 25/2009-360 uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania v sume 64,41 € do troch dní od právoplatnosti uznesenia, štátu náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi nepriznal.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Žiline uznesením z 31. januára 2013 sp. zn. 5 Co 5/2013 potvrdil uznesenie okresného súdu v časti výroku napadnutého odvolaním o povinnosti nahradiť trovy konania žalovanej, vyslovil, že uznesenie okresného súdu v časti výroku nenapadnutého odvolaním ponecháva nedotknuté a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Na základe podnetu žalobcu napadol rozsudok Krajského súdu v Žiline zo 7. júna 2012 sp. zn. 9 Co 385/2011 generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) mimoriadnym dovolaním, v ktorom navrhol toto rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie. Poukázal na to, že napadnutým rozsudkom bol porušený zákon, pretože pri verejnom vyhlásení rozsudku boli porušené ustanovenia čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ustanovenia § 156 ods. 1, 3, § 211 ods. 2, § 214 ods. 2 O.s.p. Podľa zoznamu vecí určených na 7. júna 2012 na pojednávanie a rozhodnutie bez nariadenia ústneho pojednávania (čl. 317 súdneho spisu) bol tento oznam vyvesený na úradnej tabuli súdu 4. júna 2012. Týmto postupom došlo k porušeniu ustanovenia § 156 ods. 3 O.s.p., podľa ktorého v takýchto veciach súd oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. V postupe Krajského súdu v Žiline došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p., t.j. k odňatiu možnosti účastníka konania konať pred súdom, došlo k nesprávnemu procesnému postupu súdu, ktorým bola účastníkovi odňatá možnosť uplatniť tie procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva.

Žalobca sa s mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora stotožnil, žalovaná sa k nemu písomne nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na základe mimoriadneho dovolania podaného včas generálnym prokurátorom (§ 243g O.s.p.) na podnet účastníka konania, preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p. a § 243i ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu je potrebné zrušiť.

Podľa § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e O.s.p., ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Na výskyt procesných väd konania vymenovaných v § 237 O.s.p. prihliada najvyšší súd nielen v konaní o dovolaní (viď § 242 ods. 1 O.s.p.), ale aj v konaní o mimoriadnom dovolaní (viď § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) bez zreteľa na to, či boli alebo neboli v tomto mimoriadnom opravnom prostriedku uplatnené.

O procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. ide vtedy, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesne nesprávny, zákonu sa priečiaci postup súdu majúci za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania (napríklad práva zúčastniť sa na pojednávaní, na vyhlásení rozsudku, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.).

Ustanovenie § 214 ods. 2 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 15. októbra 2008, umožňuje odvolaciemu súdu v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje § 214 ods. 1 O.s.p., rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. Zo spisu vyplýva, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania v súlade s týmto ustanovením.

Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením (§ 156 ods. 3 O.s.p.).

Verejné vyhlásenie rozsudku nie je len formálny, samoúčelný úkon súdu. Jeho podstata má hlboký

význam s viacerými procesnoprávnymi dopadmi. Pri verejnom vyhlásení rozsudku má len ten účastník, ktorý bol riadne oboznámený s časom a miestom verejného vyhlásenia, možnosť uplatniť svoje procesné práva priznávané mu pri tomto procesnom úkone súdu. Obsahom procesného oprávnenia účastníka pri kontrole súdu vyhlasujúceho rozsudok je predovšetkým jeho oprávnenie preveriť, či bol rozsudok v jeho veci vôbec vyhlásený (to má význam z hľadiska účastníkovej vedomosti, či je súd rozsudkom viazaný, a ak áno, akým rozsudkom - akými konkrétnymi výrokmi). Neprehliadnuteľným oprávnením účastníka je tu právo účastníka oboznámiť sa s tým, v akom zložení súd vyhlásil rozsudok (viď tiež § 237 písm.g/ O.s.p.) a s akým odôvodnením. Procesný nedostatok súdu pri tomto úkone, v dôsledku ktorého sa poprie samotná podstata verejného vyhlásenia rozsudku (t.j. ak súd niektorého z účastníkov konania vhodným spôsobom o verejnom vyhlasovaní rozsudku nevyrozumie), možno napraviť len tým, že súd, ktorý rozhoduje o opravnom prostriedku, napadnutý rozsudok zruší.

O tom, či bol zachovaný postup odvolacieho súdu, ktorý je upravený v § 156 ods. 3 O.s.p., môže dovolací súd posudzovať len z obsahu spisu. Na č.l. 324 spisu sa nachádza zápisnica o vyhlásení rozsudku pred odvolacím súdom zo 7. júna 2012, z obsahu ktorej vyplýva, že odvolací súd v neprítomnosti účastníka vyhlásil rozsudok. Na č.l. 317 spisu sa nachádza písomnosť „Zoznam vecí určených na deň 7. júna 2012 na prejednanie a rozhodnutie bez nariadenia ústneho pojednávania (§ 156 ods. 3 O.s.p. v znení zákona č. 428/2004 Z.z.) na Krajskom súde v Žiline, pojednávacia miestnosť č. 3, prízemie“, z ktorej vyplýva, že uvedeného dňa (7. júna 2012) bola rozhodnutá aj právna vec, ktorá je predmetom tohto dovolacieho konania. Oznámenie bolo na úradnú tabuľu súdu vyvesené 4. júna 2012 a zvesené 7. júna 2012.

Obsah spisu dáva (má dávať) hodnoverný obraz o súdnom konaní, preto je v danom prípade namieste záver, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku nebolo oznámené na úradnej tabuli súdu najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Uvedeným postupom odvolacieho súdu, ktorý sa prieči § 156 ods. 3 O.s.p., došlo k odňatiu možnosti účastníkov konania konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.). Dovolací súd poznamenáva, že na rovnakom závere o procesnej vade tejto povahy a tejto genézy sú založené aj ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu (viď napríklad sp. zn. 3 Cdo 179/2010, 3 Cdo 218/2011 a 5 Cdo 300/2009).

Vzhľadom na výskyt procesnej vady konania uvedenej v § 237 písm.f/ O.s.p. ktorá bola v mimoriadnom dovolaní namietaná, zrušil najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Žiline zo 7. júna 2012 sp. zn. 9 Co 385/2011 a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.). Zároveň boli zrušené aj súvisiace výroky o trovách konania.

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o mimoriadnom dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a konania o mimoriadnom dovolaní (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.